

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 10ο Δ.Σ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ - 9051870

Στόχος Βελτίωσης:

Δημιουργία κλίματος αλληλοσεβασμού και εμπιστοσύνης, ανάπτυξη συλλογικού πνεύματος και αλληλεγγύης μεταξύ των μαθητών/τριών.

Σχέδιο Δράσης: Μείωση των μαθητών ανά τμήμα και της διδακτέας ύλης με στόχο τη διάθεση επαρκούς χρόνου στον εκπαιδευτικό για την αντιμετώπιση των διαφορών μέσα από δημοκρατικό διάλογο, ώστε να καλλιεργηθεί η ανάπτυξη συλλογικού πνεύματος και αλληλεγγύης μεταξύ των μαθητών/τριών.

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΚΑΜΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Η διάρρηξη της κοινωνικής συνοχής που προκαλεί η υγειονομική και η συνακόλουθη οικονομική κρίση επισημαίνει σημαντικά προβλήματα στο κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον των μαθητών/τριών μας. Πολλά από αυτά τα προβλήματα μεταφέρονται στο εσωτερικό της σχολικής τάξης δημιουργώντας κρίσεις που επιδρούν στις σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών. Η καλλιέργεια κλίματος αλληλοσεβασμού και εμπιστοσύνης, η ανάπτυξη συλλογικού πνεύματος και αλληλεγγύης μεταξύ των μαθητών/τριών μπορεί να αμβλύνει αυτές τις καταστάσεις και να διαμορφώσει ευνοϊκές συνθήκες για την διδακτική διαδικασία

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Συμμετοχή σε πανελλαδική διαδικτυακή ημερίδα: Ομαδο-συνεργατική μάθηση και διδασκαλία (Φεβρουάριος 2022)
2. Ηλεκτρονική Έκδοση πρακτικών ημερίδας - Επιλογή άρθρων (Μάρτιος - Απρίλιος 2022)
3. Διαδικτυακό εργαστήριο: Η συνέλευση της Τάξης - Άσκηση στη Δημοκρατία - Αντιμετώπιση κρίσεων (Απρίλιος- Μάιος 2022)
4. Συμμετοχή στη διεξαγωγή πανελλαδικής ηλεκτρονικής καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας. (Φεβρουάριος - Απρίλιος)

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Για την υλοποίηση της Δράσης απαιτείται:

1. Η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες, παιδαγωγούς και ερευνητές που ασχολούνται με την ομαδο-συνεργατική μάθηση και διδασκαλία.
2. Χρήση ΤΠΕ για την αναμετάδοση της ημερίδας. Χρήση ηλεκτρονικών μέσων καταγραφής, απομαγνητοφώνησης, σελιδοποίησης και δημοσίευσης του υλικού που θα παραχθεί.
3. Η συνέλευση τάξης ως διαδικασία δημιουργίας κλίματος συνεργατικότητας και αλληλοσεβασμού.
4. Ηλεκτρονική φόρμα-ερωτηματολόγιο καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Η ανάδειξη της συσχέτισης των υλικών και κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν την εφαρμογή ομαδο-συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιστημονική ημερίδα και το διαδικτυακό εργαστήριο.
2. Η υλοποίηση της ηλεκτρονικής έκδοσης (e-book) και
3. Απολογισμός της συμμετοχής των εκπαιδευτικών στην καταγραφή των απόψεων τους για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Ο άξονας αυτός εστιάζει στην άμβλυση των προβλημάτων στις διαπροσωπικές σχέσεις των μαθητών/τριών μέσα από Σχέδια Δράσης, που, όπως σωστά αναφέρετε στον στόχο, εκκινούν από τον διάλογο και την ανάπτυξη της αλληλεγγύης μεταξύ των μαθητών. Η Παρατήρηση αλλά και η Συνέντευξη αποτελούν επιστημονικά εργαλεία που μπορείτε να αξιοποιήσετε κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του στόχου σας. Επιπλέον, μπορείτε να συμπεριλάβετε και την ΕΔΥ στον σχεδιασμό των ενεργειών, ώστε να ενισχυθεί η σχολική μονάδα και από αυτή τη συνεργασία. Στις ενέργειες που προγραμματίζετε θα σας πρότεινα να προσθέσετε και την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού «Η συνέλευση των παιδιών» (έκδοση της Πρωτοβουλίας για το άρθρο 12: <http://inart12.org/index.php/el/ola-ta-nea/157-i-synelefsi-ton-paidion-ta-prota-vimata-askisis-sti-dimokratia> και του εκπαιδευτικού υλικού «Μικρή πυξίδα» (Συμβούλιο της Ευρώπης: <https://www.openbook.gr/compasito-mikri-pyxida/>).

Συμπληρωματικά, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη σχετική ΥΑ 108906/ΓΔ4 (ΦΕΚ 4189/Β/10-9-21) και με τον «Οδηγό Εφαρμογής του Συλλογικού Προγραμματισμού – Εσωτερική και Εξωτερική Αξιολόγηση του έργου της σχολικής μονάδας (2^η Έκδοση)» του ΙΕΠ, κατά την διάρκεια της υλοποίησης μπορεί η κάθε Ομάδα Δράσης να διαφοροποιεί τον αρχικό σχεδιασμό των δράσεων, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο, καταγράφοντας και τεκμηριώνοντας τους λόγους που την οδήγησαν στην απόφαση αυτή. Η παραπάνω επισήμανση απορρέει από την γενική παραδοχή ότι σε κάθε έρευνα δράσης (ειδικά σε εκπαιδευτικό πλαίσιο) δεν πρέπει να παραβλέπεται τόσο ενδεχόμενη εμφάνιση απρόβλεπτων δυσκολιών/εμποδίων όσο και η αναγκαιότητα του συνεχούς αναστοχασμού και επανασχεδιασμού κατά την εφαρμογή της.

Είμαι στη διάθεσή σας για ανατροφοδότηση κατά τη φάση υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης της Ομάδας σας.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

27 Μαρτίου 2022: Συμμετοχή σε πανελλαδική διαδικτυακή ημερίδα με θέμα «*Συνεργατικές πρακτικές μάθησης και διδασκαλίας. Οι προσεγγίσεις διάφορων παιδαγωγικών ρευμάτων. Ποια παιδαγωγική και ποιο σχολείο μπροστά στις προκλήσεις του σήμερα;*», με εισηγητή τον **Philippe Meirieu**, Καθηγητή Επιστημών της Αγωγής στο Πανεπιστήμιο Lumière - Lyon 2, ερευνητή στη Φιλοσοφία της Παιδαγωγικής και της Εκπαίδευσης, δοκιμογράφο και συγγραφέα. Την συζήτηση συντόνισε ο **Χάρης Παπαδόπουλος**, δάσκαλος, τέως Σ.Ε.Ε.

10 Απριλίου 2022: Συμμετοχή και παρακολούθηση συζήτησης (στρογγυλό τραπέζι) με θέμα: «*Το συμβούλιο της τάξης και η συνεργατική διαχείριση προβλημάτων που παρουσιάζονται στην καθημερινή σχολική πράξη*», με εισηγητές τον **Γιώργο Μόσχο**, πρώην Βοηθό Συνήγορο του παιδιού, μέλος της Πρωτοβουλίας για το άρθρο 12, για τα δικαιώματα του παιδιού και την **Παιδαγωγική Ομάδα «Σκασιαρχείο»**. Τη συζήτηση συντόνισε ο **Χάρης Παπαδόπουλος**, δάσκαλος, τέως Σ.Ε.Ε.

Μάιος 2022: Συμμετοχή στη διεξαγωγή πανελλαδικής ηλεκτρονικής καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.

Ιούνιος 2022: Ηλεκτρονική Έκδοση πρακτικών ημερίδας - Επιλογή άρθρων.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Μικρές χρονικές μετατοπίσεις στον αρχικό σχεδιασμό, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών της πανδημίας, οι οποίες δεν επηρέασαν καθόλου το περιεχόμενο του αρχικού σχεδιασμού.

Αποτελέσματα της Δράσης

- α) Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις.
- β) Η ανάδειξη των υλικών και κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν την εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.
- γ) Η αποτύπωση και καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.
- δ) Η καταγραφή των παραπάνω σε ηλεκτρονική έκδοση, που διευκολύνει τη συζήτηση στο σύνολο της

εκπαιδευτικής κοινότητας.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

α) Η συνεργασία με τους φορείς των επιστημών της Αγωγής, η δική τους διάθεση να συνδράμουν τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών και η συλλογική εργασία και δράση όλων των συμμετεχόντων.

β) Η πληρότητα του εργαλείου (ερωτηματολόγιο) καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Η απουσία ουσιαστικού και γόνιμου διαλόγου με το Υπουργείο Παιδείας, που ως κύριος φορέας της εκπαιδευτικής πολιτικής, εξαιτίας της επιλογής του να μη συνεργαστεί με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών και μέσω συνεχών μετατοπίσεων των προθεσμιών, οδήγησε στην άσκοπη και χωρίς αποτέλεσμα επιμήκυνση του χρόνου ολοκλήρωσης της διαδικασίας.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

α) Η ηλεκτρονική έκδοση των πρακτικών της ημερίδας (27/3/20022) με θέμα «Συνεργατικές πρακτικές μάθησης και διδασκαλίας. Οι προσεγγίσεις διάφορων παιδαγωγικών ρευμάτων. Ποια παιδαγωγική και ποιο σχολείο μπροστά στις προκλήσεις του σήμερα;» και του στρογγυλού τραπέζιου (10/4/2022) που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο και είναι στη διάθεση κάθε εκπαιδευτικού.

β) Τα ερωτηματολόγια καταγραφής και αποτύπωσης των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας

Video 1: https://youtu.be/1LJSwgS_ZEK (ελληνικά), https://youtu.be/d85L3m_sAKY (γαλλικά)

Video 2: <https://youtu.be/TUcJzhlwOuw>

Ερωτηματολόγιο: [ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ 3.Δ](#)

Κείμενα: <http://doe.gr/άξονας-3-νηπιαγωγεία-δημοτικά-ειδικ/>

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις των εκδηλώσεων και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, καθώς και η συλλογική εργασία για τη διαμόρφωση ερευνητικών ερωτηματολογίων και καταγραφών είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Αξιοποίηση του Συμβουλίου της τάξης και άλλων συνεργατικών πρακτικών ως μορφές μάθησης και διαδικασίας επίλυσης κρίσεων και προβλημάτων που αναφέρονται στη σχολική τάξη. Οι συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με τη μείωση της ύλης, την πλήρη στελέχωση των οργανικών θέσεων, την κάλυψη όλων των αναγκών δομών και υποδομών από την πολιτεία.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Προγράμματα επιμόρφωσης με άδεια για όλους τους εκπαιδευτικούς, με θεματολογίες εστιασμένες σε

πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Ποσοτική και Ποιοτική μελέτη της καταγραφής-αποτύπωσης των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σχέση της έκτασης της διδασκόμενης ύλης και της δυνατότητας εφαρμογής συνεργατικών πρακτικών διδασκαλίας.